

Societat

De la pandèmia a l'endèmia

PÍNDOLES ANTIVIRALS

Una nova arma contra la covid

Els fàrmacs per via oral permetran tractar la infecció des dels primers símptomes

JOAN MATEU PARRA / SHOOTING

Roger Paredes, amb el seu equip de l'hospital de Can Ruti, participa en el desenvolupament clínic de tres dels nous fàrmacs antivirals contra el SARS-CoV-2

JOSEP CORBELLA
Barcelona

Quatre companyies farmacèutiques estan ultimant el desenvolupament de píndoles antivirals per reduir el risc que el coronavirus SARS-CoV-2 causi complicacions greus, hospitalitzacions i morts. Les píndoles, que s'haurien de prendre els primers dies de la infecció, es receptarien de manera prioritària a persones amb risc alt de patir complicacions greus per la covid, ja sigui per edat o per patologies prèvies.

Els nous antivirals venen a omplir un buit a l'arsenal contra la malaltia. Les vacunes que s'han desenvolupat en temps rècord actuen en el punt inicial de la infecció reduint el risc de con-

tagi. Els tractaments que han demostrat ser eficaços en hospitals actuen en fases avançades de la covid reduint el risc de complicacions crítiques i de morts. Però fins ara han faltat tractaments per a la fase intermèdia, que evitin que els casos que inicialment són lleus es converteixin en greus.

Aquí és on entren en escena els fàrmacs dirigits contra el virus, ja que aquesta fase intermèdia es caracteritza per una ràpida proliferació del SARS-CoV-2 –a diferència de les fases avançades, que es caracteritzen per una reacció immunitària descontrolada i en què els tractaments antivirals arriben tard–.

El primer d'aquests antivirals que es va desenvolupar, el remdesivir de Gilead, només s'administra ara per ara per via endove-

La variant delta plus arriba a Catalunya

■ La variant delta plus del coronavirus ja ha arribat a Catalunya, tot i que els casos que s'han detectat "es poden comptar amb els dits d'una mà", segons va alertar ahir el conseller de Salut, Josep Maria Argimon, que va reclamar "màxima prudència" a la ciutadania. Es tracta d'una mutació del virus de la variant delta detectada al Regne Unit. El conseller va considerar que, ara per ara, el volum de nous casos és "anecdòtic", però va apuntar que la previsió és que s'estengui com altres

variants. Segueix en estudi si és més contagiosa que les anteriors o més resistent a les vacunes. Malgrat que ja es preveia un repunt de casos per aquestes dades, Argimon va anunciar que la setmana vinent continuaran en augment i va dir que això el preocupa "bastant més". Sobre la possible retirada de la mascareta als patis de les escoles, va explicar que ho està estudiant el consell interterritorial i que és "una prioritat" perquè es tracta d'un "tema docent i pedagògic".

nosa, cosa que a Espanya en limita l'ús a pacients que ja estan hospitalitzats.

Si l'objectiu és evitar que una infecció s'agreugi fins al punt de requerir hospitalització, en el nostre sistema sanitari serà necessari que el tractament es pugui donar a l'atenció primària, i per a això farà falta que es pugui prendre per via oral, declara Roger Paredes, cap de secció de malalties infeccioses de l'hospital de Can Ruti a Badalona, que lidera un equip que ha participat en el desenvolupament clínic de tres d'aquests fàrmacs.

La companyia Merck & Co ja ha sol·licitat a l'Agència d'Aliments i Fàrmacs dels EUA (FDA) que autoritzi el molnupiravir, que previsiblement es convertirà en el primer antiviral contra el SARS-CoV-2 que es

LA VISIÓ DEL METGE

Comencen a aparèixer refredats. Algunes persones presenten secreció nasal, esternuts, mal de coll, tos i mal de cap. Són símptomes del refredat comú, una infecció extraordinàriament freqüent causada generalment per un rinovirus, encara que hi ha centenars de virus capaços de causar refredats.

Els refredats són estacionals: més freqüents a la tardor i a l'hivern. El tractament és només simptomàtic. La grip és una infecció diferent, deguda a un ortomixovirus anomenat virus gripal o virus de la influència.

La grip pot complicar-se i ser greu, fins i tot mortal. El tractament és simptomàtic, però disposem d'antivirals efectius per a pacients de risc. Els virus gripals circulen tot l'any en zones tropicals, però en els hemisferis nord i sud la grip és estacional. La tardor i l'hivern són temporades de grip.

Hi ha estudis que indiquen que el virus de la covid també té un comportament estacional. Per a tots dos virus,

Refredats, grip i covid

Antoni Trilla
Hospital Clínic - Universitat de Barcelona - ISGlobal

grip i coronavirus, les condicions de baixa temperatura i poca humitat (fred sec) són les que més en faciliten la transmissió.

Hi ha altres factors rellevants: el nostre comportament social i la venti-

lació dels espais tancats. La covid, especialment la que es deu a la variant delta, és més contagiosa que la grip estacional.

La grip sempre és imprevisible. L'any passat, la pandèmia de covid i les seves mesures de control van suposar un experiment natural per veure com es comportaven els virus de la grip i del refredat comú davant l'ús generalitzat de mascaretes, distància social i rentat de mans, i com interactuaven amb el "nou veí", el coronavirus, en un escenari marcat per una reducció dràstica dels viatges internacionals (on es mouen persones i virus). El resultat va ser que gairebé no hi va haver grip el 2020 i hi va haver bastants menys refredats. Veurem què ens ofereix la "nova normalitat" aquest hivern, quan estarem sense bona part de les mesures de prevenció esmentades, si la covid es manté ben controlada.

Tenim vacunes segures i efectives davant la grip i el coronavirus. La vacuna de la grip s'administrarà a partir d'aquesta setmana. Les persones inclo-

ses en els grups de risc a què es recomana la vacuna antigripal s'han de vacunar. En alguns d'elles pot coincidir la vacuna de la grip i la tercera dosi de la vacuna de la covid. Poden rebre-les alhora: una dosi a cada braç i a casa. No hi ha incompatibilitat ni interacció entre les dues vacunes.

La meua àvia Rosario em deia sem-

Tenim vacunes segures i efectives contra la grip i el coronavirus

pre, abans de sortir al carrer, a l'hivern: 'abriga't bé, tapa't la boca, no tussis ni esternudis si hi ha algú a prop i rentat les mans quan tornis'. També insistia en la necessitat de ventilar bé la casa. Saviesa popular i bons consells, plenament vigents. Afegeixin avui la vacunació de la grip i de la covid i estarem tots més preparats per afrontar un hivern incert.

podrà prendre en píndoles. El fàrmac redueix el risc d'hospitalització en un 50% si es comença a prendre els primers cinc dies després de l'inici de símptomes, segons resultats d'un assaig clínic anunciats per la companyia. Merck encara no ha sol·licitat autorització a l'Agència Europea del Medicament (EMA) per distribuir el molnupiravir a Europa malgrat que el 12 d'octubre la Unió Europea es va declarar disposada a negociar una compra conjunta del fàrmac per a tots els seus estats membres.

Gilead, per la seva part, va anunciar al setembre que el remdesivir redueix un 87% el risc d'hospitalització si es pren els primers set dies des de l'inici dels símptomes, segons un as-

Els medicaments contra el SARS-CoV-2 ara s'administren en hospitals per via endovenosa

saig clínic fet en persones amb factors de risc de covid greu. Tot i que Gilead està desenvolupant una versió del remdesivir per via oral, els participants en l'estudi van rebre el fàrmac per via endovenosa. Un pròxim assaig clínic haurà d'aclarir si l'alta eficàcia del fàrmac es manté quan s'administra en forma de píndola.

Almenys dues multinacionals farmacèutiques més, Pfizer i Roche, estan desenvolupant antivirals contra el SARS-CoV-2 per administrar-los per via oral. Cap de les dues no ha presentat encara dades a la FDA ni a l'EMA perquè s'autoritzi els seus antivirals.

Els assajos clínics de Merck i de Gilead s'han realitzat fins ara en persones no vacunades. Es desconeix quina seria l'eficàcia dels seus antivirals en poblaci-

ELS CANDIDATS

Medicaments contra el coronavirus

Gilead. El remdesivir de Gilead va ser el primer antiviral aprovat contra el SARS-CoV-2. S'administra per via endovenosa. Se n'està desenvolupant una nova versió en forma de píndola.

Pfizer. La companyia té dos assajos clínics en curs d'una píndola que combina el seu antiviral PF-07321332 amb el genèric ritonavir. Un dels assajos es fa en persones amb alt risc de complicacions i l'altre en persones amb baix risc.

Roche. L'antiviral AT-527 no ha mostrat eficàcia en un assaig clínic en persones de baix risc que han contret el coronavirus. La companyia l'està estudiant ara en pacients d'alt risc.

Molnupiravir

L'antiviral de Merck & Co (a la foto) és el que està més avançat per administrar-se per via oral. El seu nom està inspirat en Mjöllnir, el martell de Thor, que picava amb la força amb què s'espera que el fàrmac ataquí el virus.

ons amb taxes altes de vacunació, com l'espanyola, ja que les vacunes també redueixen el risc que una infecció lleu es converteixi en greu.

Tot i així, "hi continuarà havent persones de grups de risc que, fins i tot estant vacunades, es contagiïn i puguin patir malaltia greu; per a aquestes persones serà convenient disposar d'un tractament antiviral", de-

clara Adolfo García-Sastre, viròleg de l'hospital Mount Sinai de Nova York.

Un estudi realitzat a la Gran Bretanya i publicat al setembre a *BMJ* ha identificat els grups amb risc alt d'hospitalització i mort per covid malgrat que estaven vacunats amb pauta completa. Els col·lectius amb més risc són, per aquest ordre: persones amb síndrome de Down, re-

ceptors de trasplantaments renales, persones amb anèmia de cèl·lules falciformes, pacients en tractament de quimioteràpia, persones que viuen en residències i persones amb el VIH. Altres col·lectius amb risc no tan alt però en què podria estar indicat un tractament antiviral inclouen persones amb cardiopaties, amb malalties pulmonars, amb cirrosi o amb diabetis.

"Falta decidir per a quines persones estaran indicats aquests fàrmacs", assenyala Roger Paredes. "Caldrà valorar-ne la capacitat de reduir complicacions en diferents poblacions de pacients, sobretot en persones ja vacunades, tenint en compte els seus possibles efectes secundaris i el seu cost. Si el cost és elevat, el seu ús es restringirà possiblement als qui més se'n poden beneficiar".

Per al molnupiravir, el cost als Estats Units pujarà a 700 dòlars per pacient per a un tractament de cinc dies (600 euros al canvi actual), segons un acord entre l'Administració Biden i la companyia Merck per adquirir dosis per a 1,7 milions de persones. No s'ha fixat encara un preu per a

Els anticossos monoclonals que reforcen la immunitat s'afegeixen als fàrmacs que ataquen el virus

Europa.

Per al remdesivir, el cost d'un cicle de tractament per via endovenosa és de 2.760 euros per pacient. No s'ha fixat encara el preu que tindrà per via oral quan estigui disponible.

Tot i que els antivirals en forma de píndola facilitaràn que s'iniciï la teràpia abans que els pacients pateixin complicacions greus, no eliminaran els tractaments contra el SARS-CoV-2 que s'administren per via endovenosa. Entre aquests tractaments, destaquen els anticossos monoclonals, que reforcen el sistema immunitari contra el SARS-CoV-2, a diferència dels fàrmacs antivirals, que actuen directament contra el virus.

"Poden ser especialment útils

Continua a la pàgina següent